

Zamyšlení nad zářijovou povodní 2024

Ve dnech 13. až 15. září 2024 zasáhly naše město velmi silné a vytrvalé deště, které přinesla tlaková níže Boris. V povodí řeky Ondřejnice napršelo během

krátké doby 250 až 350 litrů vody na metr čtvereční. Následkem toho došlo opakovaně k vybřežení řeky, především v úseku mezi Kamenným mostem a čističkou odpadních vod. Zasaženy byly části Závodí, Předměstí, Staré koupaliště, okolí Ruskové lávky i chodník a cesta kolem hlavní zastávky.

Nemalé problémy způsobily i přívaly vody na pravém břehu potoka Dolní Kořbach, od transformátoru na Staroveské ulici až po mostek. Voda zde zaplavila území ještě před

samotným vybřežením Ondřejnice, a i po jejím návratu do koryta zůstala část území pod vodou.

Není to poprvé, co naše město trápí povodně. Po velké vodě v roce 1968 byly vybudovány tři retenční nádrže na severovýchodním okraji města a také suché poldry. Tato opatření už v minulosti prokázala svůj význam. Letos se však ukázalo, že na extrémní srážky nestačí.

Co můžeme udělat lépe?

Jako občan si kladu otázku, zda jsme na letošní povodeň byli dostatečně připraveni. A co bychom měli zlepšit?

- **Chyběly pytle s pískem** – město by mělo mít trvale k dispozici minimálně 5 000 ks pro rychlou distribuci.

- **Technické problémy na přehradách č. 2 a 3** bránily jejich včasnému odpouštění. Přehrady č. 1 a 3 potřebují odbahnění a všechna zařízení musí mít účinnou regulaci hladiny.
- **Zatopení Domova seniorů Ondráš** ukázalo na nutnost úprav kanalizace, která nesmí vpouštět vodu do sklepních prostor.
- **Nánosy v korytech** snižují průtočný profil řeky. Přestože je odpovědné Povodí Odry, město by mělo pravidelně měřit aktuální průtočnost a reagovat na změny.
- **Chybí efektivní varovný systém pro obyvatele** – měření průtoku na Cvekově městě není dostatečné při vyšších hladinách.
- **Neefektivní kanalizace** v některých částech města – je třeba provést důkladné zmapování a začít seriózní debatu o možnosti vybudovat samostatnou dešťovou kanalizaci.
- **Ruskova lávka** potřebuje rekonstrukci – nová by měla být vyšší, aby nezpůsobovala přetékání vody.
- **Suché poldry** v dalších vhodných lokalitách by pomohly zadržet vodu při přívalových deštích.
- **Zadržování vody v krajině i na soukromých zahradách** pomáhá nejen v období sucha, ale i při ochraně před povodněmi.
- **Ochranné valy** podél Ondřejnice mohou ochránit domy a infrastrukturu v ohrožených oblastech.
- **Spolupráce s okolními obcemi v povodí Ondřejnice** je klíčová – jen společným úsilím dosáhneme skutečně funkčních protipovodňových opatření.

Poděkování

Na závěr chci upřímně poděkovat všem, kteří pomáhali během povodní i při následném úklidu: hasičům SDH Brušperk pod vedením pana Ondřeje Kuchaře, pracovní skupině města pod vedením pana Vrby, místním stavebním firmám i dobrovolníkům z řad občanů.

Věřím, že díky těmto zkušenostem a společné snaze budeme na příště připraveni lépe.

Ing. Tomáš Vojtek – zastupitel města

Příběh jednoho regenschoriho z Místku

„Je silný pocit, když malý človíček naplní hudbou celý obrovský a krásný prostor chrámu.“

Vážení čtenáři našeho Občasníku, je nám potěšením představit Vám uměleckou práci jednoho z našich spoluobčanů, Mgr. Jana Strakoše, který dlouhá léta působí jako varhaník, regenschori a sbormistr chrámového pěveckého sboru v kostele sv. Jana a Pavla v Místku. Mnozí z nás měli možnost během letošní slavnostní mše svaté na pouť v kostele sv. Jiří vyslechnout liturgický zpěv právě v podání tohoto hudebního tělesa a nechat se také trochu strhnout krásou přednesu Missy brevis od Jacoba de Haana.

Říká se, že některé cesty jsou nám předurčené. Možná i ta moje – cesta k varhanám – byla vybrána dávno předtím, než jsem se narodil. Dědečka, který byl varhaníkem a učitelem hudby v Ostravě, jsem osobně nepoznal, protože zemřel daleko dříve, než jsem přišel na svět. Ale zanechal po sobě hudební odkaz – založil školu, ve které dnes sám působím. A právě jeden farář, p. Karel Goldmann, tehdy vítkovický kaplan, který byl dědovým přítelem a spolu s ním ve vítkovické farnosti působil, mi jednou řekl: „Když byl tvůj děda varhaníkem, budeš i ty.“ Přihlásil mě na právě vzniklou ZUŠ Duchovní hudby ve Frýdku-Místku. A já jsem se toho chytil.

Od roku 2008 působím jako regenschori ve farnosti Místek. Tehdy mě oslovil s nabídkou pan děkan Monsignore Josef Maňák. Kývl jsem – ne ze slušnosti, ale protože jsem cítil, že je to poslání a nic není v životě náhodou. A zároveň to byla přirozená návaznost na má studia v oblasti duchovní hudby, která jsem tehdy dokončoval. Regenschori totiž není jen "hlavní varhaník", jak si někdo může myslet. Je to člověk, který zajišťuje hudební stránku bohoslužeb – od obsazení každé mše varhaníkem, přes vedení chrámového sboru až po výběr skladeb pro liturgii. Zní to vznešeně, ale v praxi je to často také docela dobrodružné. Obzvláště když se vám jeden den před Velikonocemi rozstóná sólistka nebo onemocní varhanice, která doprovází sbor... A vy víte, že liturgie si žádá své.

Co mě drží u varhan?

Hudba. Nekonečná, nádherná, různorodá hudba. Od gregoriánského chorálu až po současné skladatele – tolik krásy a duchovního bohatství, že by jeden život nestačil, aby to všechno člověk nastudoval a prožil. A to je právě to, co mě na téhle práci tak fascinuje – nikdy se nemůže stát, že bych se ocitl ve slepé uličce bez inspirace.

Dále, co mě fascinuje a je pro mě nepochopitelné, je samotný rozměr hudby jako takové. Věnuji se výhradně liturgické a duchovní hudbě – právě kvůli její posvátnosti. Je to hudba, která není jen krásná, ale která slouží. Která má moc promlouvat k srdci a zároveň vyzvedá to, co se slovy říct nedá. Je to jazyk, kterým se lze dotknout Boha, jazyk, kterým mluví liturgie. Když se něco nepodaří tak, jak jsem si představoval? Nevadí. Liturgický rok se opakuje. Příští rok to zkusím znovu. A třeba to bude ještě lepší.

Z liturgických období mám nejraději advent a postní dobu. Mají v sobě vnitřní usebranost, kajícnost a tichou radost z očekávání. A k tomu krásně pasují díla mých oblíbených skladatelů – Petra Ebena, Zdeňka Pololánika nebo jiných současníků, kteří se nebojí mluvit hudbou k dnešnímu člověku.

A co mě někdy znepokojuje?

Čas. Hudba potřebuje klid, přípravu, plánování, prostor, rozjímání. Jenže liturgie nepočká. Vánoce ani Velikonoce nepřesuneme. A tak se občas stává, že ve vypjatých varhanických obdobích liturgického roku místo doladování detailů ladím i harmonii, varhany, intonaci sboru, repertoár nebo itinerář bohoslužby – a někdy i sám sebe a mou nervovou soustavu. Navíc varhانيčení a vedení sboru není moje jediná pracovní náplň – a někdy mě mrzí, že na hudbu nemám tolik času, kolik bych si přál.

Ale člověk se učí stále. Samostudiem, kontaktem s kolegy, inspirací od žáků, které učím hře na klavír a varhany. A taky díky několika přátelům a rozhovorům s nimi, a jednomu konkrétnímu člověku, který mě nasměroval a inspiroval – Josefu Zadinovi, regenschorimu z katedrály Svatého Ducha v Hradci Králové. Vážím si toho.

Hudba není jen doprovod. Je to neoddělitelná součást liturgie.

S velkou pokorou vnímám, že liturgická hudba není jen ozdobou mše svaté. Není tam jen „navíc“. Je to něco, co spoluutváří samotný liturgický průběh. Nese modlitbu, dává jí tvar, prostor, hloubku. Hudba a liturgie jdou ruku v ruce.

Proto tuhle službu dělám. Zároveň vnímám tuto službu jako velkou zodpovědnost. Proto mě i po tolika letech pořád baví. Proto vím, že jsem na správném místě – i když si někdy ze všeho nejvíc přeji volný víkend, abych mohl vycestovat do své oblíbené Vídně, posadit se v lavici Stephansdomu, zúčastnit se mše svaté a jen tak naslouchat. Být přítomen, nehrát – a přitom být hudbou i liturgií inspirován.

Rád bych také poděkoval všem, kteří mě ve farnosti inspirují a pomáhají – varhaníkům, zpěvákům, členům sboru i všem dalším, kdo tvoří živé společenství, kde má hudba své místo. Bez vás by to nešlo.

A víte co? I kdybych měl znovu na výběr, šel bych do toho zase. Jen bych si někdy rád vzal dovolenou o Vánocích. Sice tehdy nechodím do práce – ale o volnu se rozhodně mluvit nedá.

Mgr. Jan Strakoš

Brušperk byl uklizen

Akce Uklidíme Česko! ve mně vzbuzuje protichůdné pocity. Na jedné straně jsem ráda, že existují občané, kterým na životním prostředí záleží tak, že jsou ochotni obětovat svůj volný čas k úklidu svého okolí, na straně druhé mě štvou takoví, kteří jsou schopni zasvinít to kolem sebe tak, že to po nich jiní musejí uklízet. Marne se snažím najít odpověď na otázku, co vede člověka k tomu, aby zahodil někde dále od svého domu krabici od keфіru, kelímeček od jogurtu nebo třeba láhev od piva. Kromě určitých pochybností o jeho inteligenci další odpověď nenacházím.

Každý rok se společně s členy Modrého týmu Brušperk snažíme pomoc s úklidem našeho města. Vyfasujeme oblast, pytle a rukavice a jdeme.

V Brušperku máme možnost vytrídít skoro vše, co se třídít dá – plasty, papíry, sklo, bioodpad, jedlé oleje. Svoz směsného odpadu je jednou za 14 dní a v případě potřeby máme i sběrný dvůr. Přesto se najdou lidé, kterým je i toto málo. K rybníku to asi mají blíž než na škvárového hřiště, takže větve i trávu hodí raději do křoví u vody než do kontejneru na hřišti. Dovézt domů odpadky v autě je pro ně nemyslitelné a na co jiného jsou škarpy u hlavní cesty než na odhazování odpadků. A nejhorší ze všeho nejsou, jak říkal Cimrmanův děd' Vševed trpaslíci, ale kuřáci. Na parkovišti u nás v práci je více vajglů než parkovacích míst. Přestože máme na jedné straně parkoviště rozmístěny popelníky, nikdo u nich nestojí. Kouří se cestou k autům, špačky se zásadně nechávají na zemi. V Brušperku to není jiné, jen místo obřího parkoviště leží špačky všude kolem cesty.

Letošního úklidu se zúčastnilo více než 70 občanů. Různé věkové kategorie, různé spolky, různé názory. Společná snaha – pomoc přírodě vyrovnat se s lhostejností člověka. Úklid přírody se může zdát jako malá služba, ale malé kroky vedou k větším věcem. Naše čtyřčlenná skupinka posbírala za zhruba hodinu a půl 3 pytle odpadků. My 4 se můžeme za svou píli plácát po ramenou, ti, kteří nám tuto práci zanechali se můžou maximálně stydět.

Každému jednotlivému účastníkovi patří dík za snahu a účast, ale pro mě osobně je nejcennější účast malých dětí a jejich rodičů. Dětem naši planetu předáme a pokud je rodiče vychovají k tomu, aby jim na přírodě záleželo, bude Země v dobrých rukou. Žádnou planetu B totiž nemáme. My ani oni. Starejme se o ni.

Blanka Káňová

Mladá ODS

Milí čtenáři, jmenuji se Anežka Pělučová, je mi 18 let a jsem čerstvou členkou ODS. V Brušperku žiji od narození, navštěvovala jsem místní mateřskou, základní i základní uměleckou školu a protančila jsem 12 sezón v AP klubu. Svůj volný čas trávím ráda v přírodě a na procházkách po okolí, proto bych chtěla Brušperku přispět a nabízet a reflektovat pohled mladých občanů města. V současné době studuji na Masarykově gymnáziu v Příboře, kde letos maturuji, a chtěla bych navázat studiem práv a politologie. Politiku sleduji skutečně od útlého věku a vždy jsem byla pravicově a konzervativně

orientována. Když se v mé hlavě zrodila myšlenka, že bych se do politiky mohla zapojit taky, byla ODS jasnou volbou.

Ještě dříve, než jsem se stala členkou “velké” ODS jsem se zapojila do Mladé ODS. Mladá ODS je mládežnická organizace spojená s Občanskou demokratickou stranou (ODS), která sdružuje mladé lidi se zájmem o pravicovou politiku, svobodu jednotlivce, tržní ekonomiku a demokracii. Jejími členy jsou studenti, mladí profesionálové i aktivní středoškoláci ve věku od 15 do 35 let, kteří chtějí ovlivňovat veřejné dění, rozvíjet své schopnosti a přispívat k formování politického směru v České republice. Organizace vznikla před rokem a čítá okolo 400 členů. Dle slov našeho předsedy Michala Chládky jsme dost možná největší politickou mládežnickou organizací. Ne všechny mládežnické organizace zveřejňují počty svých členů, proto je tento údaj velmi těžko přesně měřitelný a porovnatelný. S jistotou lze ale říci, že se držíme na pomyslné špici s Mladými Lidovci.

Cílem je zejména nabídnout mladým aktivním občanům možnost potkat podobně smýšlející lidi, umožnit jim nahlédnout do zákulisí, zapojit je do kampaně a “vychovat” si mladé talenty, které by se jednou mohly dostat až do nejvyšších pater politiky. Některým členům se povedlo proboujet se na kandidátky do nadcházejících voleb do poslanecké sněmovny na podzim příštího roku. Předseda moravskoslezské MODS Dominik Kolder bude bojovat o co nejlepší pozici. V sousedním Zlínském regionu se podařilo našemu členu Štěpánu Slovákovi vybojovat skvělé 3. místo na kandidátce SPOLU, v ostatních krajích se nám také daří prosazovat kandidáty na volitelná místa. My ostatní ale nezahálíme a organizujeme vlastní kampaň zejména na sociálních sítích s heslem #bezbizaru. Heslo má ukázat, že nám neimponuje Alena Schillerová v kostýmu hranolky, ale věříme, že politika zejména v patrech nejvyšších má být skutečně na úrovni, abychom se za své volené zástupce nemuseli stydět, jednoduše bez bizáru.

Mladá ODS mimo jiné organizuje diskuse, workshopy a vzdělávací akce. Novinkou jsou také exkurze na ministerstva, úřad vlády, tiskové oddělení či stáže v poslanecké sněmovně, senátu a jiných institucích. Jednoduše dostáváme možnost “nahlédnout pod pokličku” a samotného dění se účastnit a ovlivňovat jej. Na přelomu jara a léta nás čekají teambuildingy ať už naší regionální organizace, nebo celé MODS.

Jednoduše jsme skvělá parta mladých lidí, kterým není jedno, v jaké zemi stráví zbytek svého života. Nábor členů stále probíhá a pokud zvažujete, neváhejte se k nám přidat, nebudete litovat!

Anežka Pělučová

Knižní okénko

Čtete rádi? Já „strašně“. Většinou se inspiroji na sociálních sítích a knihy si vybírám podle hodnocení čtenářů. Tak jsem narazila na knihu ukrajinského historika Volodymyra Vjatrovyče Ukrajinské 20. století: zatajované dějiny, která získala vynikající hodnocení.

Vzhledem k tomu, že o Ukrajině slyšíme už tři roky denně a vzhledem k tomu, že jsem se v ukrajinských dějinách 20. století moc neorientovala, bylo rozhodnuto a knihu jsem si koupila.

Autor se věnuje dějinám své země mezi lety 1918 a 1991. Na více než 700 stranách se setkáme s příběhy obyčejných lidí a přesto hrdinů, sledujeme osudy národů, které spolu dlouhá léta žily na jednom území. Z dlouho utajovaných dokumentů se dozvídáme neuvěřitelné příběhy, nad kterými mnohdy zůstává rozum stát. Příběhy o dětech ztracených během hladomoru, který si vymyslel Stalin, aby udolal ukrajinskou bojovnost. Příběhy žen a mužů, kteří strávili dlouhá léta v pracovních táborech a ve vyhnanství jen proto, že milovali svou zemi.

Celou knihou se nese jediný motiv. Snaha hrdého a nezdolného ukrajinského národa o získání svobody a samostatnosti.

Ukrajinci zdaleka nebyli jediným národem, který dlouhá léta bojoval o svou samostatnost. Své bychom k tomu jistě měli co říci i my. Ale snad teď lépe rozumím urputnosti, s jakou se Ukrajinci pustili do obrany svého území po napadení Ruskem před třemi lety. Snad lépe chápu jejich sílu a víru ve vítězství a nechuť vzdát se i jen jediného metru své napadené země, vlasti.

Kéž i my bychom se s takovou silou, v případě potřeby, postavili svému nepříteli. Kéž i my jsme připraveni k obraně své země.

Magda Jašíčková